

S Ä R S K I L D A F O R M E R F Ö R V O K A T I V

Vokativ är denform ett substantiv har, när det användes som tilltalsord. I riksspråket brukar vokativen sammanfalla med grundformen. I dialekterna kan den utmärkas med en särskild accent (akut i stället för grav). Ibland kan den ha annan ändelse än grundformen. Exempel:

N Isak är i köket - Isakä, kommer du också med?

Erkä, t8gg, t8gg, dä k8n vara nan pelaj8ksar!

Grundform: Erkä - vokativ: Erkä!

Pappa (el. Pappen) lovade att hjälpa mig - Hör I, päppe (päppe el. päpe):

Då jag var en pojke - Tyst, pojke!

Pojka rejér ('Pojkarna väsnas') - Tyst, pojkar (el. pajko):

Två unga ('Två ungar') - Män ungar då! /förebrående till barn/

Jag behöver en kar ('en karl') - Kär, han slog efter mig!

A Anna kommer - Kom, Anna!

Det är en jänt (stinte el. stèintj) - Ta på dig tröja, jänte (stinta el. stèintje):

Två jänter - Gift er, jänter!

Jag har två bän (bän 'barn') - Sitt stilla, bäner (el. bäno el. bäni):

K8mmän, bäner! ('Kom, barn!'); Bäne då! (förebrående till flera barn: 'Barn då!

Ptro, häste! ; Tjasj (el. Kasj), kätä! ('Schas, katt!') Låt bli!')

Kösä koa! Lis koa! Kösä koena! Kösä koän (el. kossäna): Kössär!/Lockrop till ko eller kor/

Vad heter på er dialekt:

1) Ante (Isak, Lasse, Erik m. fl. namn) kommer nu. Ante (Isak osv.), kom hit!

Kom hit, Ante (Isak osv.): Anna (Berta, Karin m. fl. namn) kommer nu.

Anna (Berta osv.), kom hit! Kom hit, Anna (Berta osv.):

2) Far (Pappa) är i köket. Far (Pappa), hur mycket är klockan? Kom hit, far

(pappa)! Kom och hjälp till, karlar! Gubben gick. Kom hit, gubbe! Tyst,

pojke! Tyst, pojkar! /till ett barn:/ Nej, herre (herrn), det får du inte!

Hör du, unge! Sitt stilla, ungar! Du förstår, karl, det var rakt farligt!

3) Mor (Mamma) är i köket. Mor (Mamma), hur mycket är klockan? Kom hit, mor

(mamma)! Gumman gick. Kom hit, gumma! Ta på dig vantarna, flicka! Gift er,

flickor!

4) Kom du till mig, barn! /till flera:/ Sitt stilla barn! Men barn då!

5) Schas, katt (katta)! Kisse, kom får du mat! Ptro, häst (märr)! Maka på

dig, ko (kossa)! Kom, kor (kossor)! Kor (Kossor), kom! Är du hungrig, gris?

/till ett:/ Kom, får! /till flera:/ Kom, får!

6) Exempel på andra former för vokativ (t. ex. av farfar, farmor, morfar,

mormor, av ord för barn såsom buk, kläpp, storsa eller vid tilltal av djur).